

Sayı : 38591462 - 455.01.01 - 2020 - 146

13/01/2020

Konu : Denizcilik Sektörüne İlişkin Gemi Acenteliği Gümrüksüz Satış Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetlerinden Elde Edilen Kazançların Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetler Kapsamına Alınması

Sirküler No :40

İlgi : T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün 02.01.2020 tarih ve E-4789 sayılı yazısı

Denizcilik Sektörünün Sorun ve Çözüm Önerileri Raporu'nda yer alan gemi acentelik hizmetlerinden elde edilen kazançların döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet kapsamına alınması talebimiz ile ilgili Odamızca uzun zamandır yürütülen çalışmalar ve girişimler sonucunda T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan ilgi yazı alınmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan gelen ilgi yazıda ; 02 Mayıs 2018 tarihli T.C. Merkez Bankası Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin 15'inci maddesinin 8'inci fıkrasına eklenen b bendi ile Türkiye'de yerleşik kişilerin yabancı bayraklı gemilere verilen gemi acentelik hizmetlerinden, gümrüksüz satış hizmetlerinden ve kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ile bu gemilere yapılan gümrüksüz satış mağazası satışlarından elde edilen gelirlerin döviz geliri olarak kabul edildiği, 15.maddenin 10.fıkrasında belirtilen şekilde tevsik edilmesi halinde Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında gerçekleştirilecek döviz kredisi kullanımlarında döviz geliri olarak kabul edileceği belirtilmektedir.

Özetle ; T.C. Merkez Bankası Sermaye Hareketleri Genelgesi'nde yapılan değişiklik ile gemi acentelerinin Türk sahipli yabancı bayraklı gemiler hariç olmak üzere, yabancı sahipli ve yabancı bayraklı gemilere döviz cinsinden düzenlemiş oldukları faturalar döviz geliri sayılarak, döviz cinsinden kredi kullanmalarına imkan sağlanmıştır.

İlgi yazı ve T.C.Merkez Bankası Sermaye Genelgesi'nde yapılan değişiklikler ekte yer almakta olup, bilgilerinizi arz ve rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter

Ek:

- 1- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nün 02.01.2020 tarih ve E-4789 sayılı yazısı (2 sayfa)
- 2- Sermaye Hareketleri Genelgesi (2 sayfa)

Dağıtım:**Gereği:**

- Tüm Üyeler (WEB Sayfası)
 - Türk Armatörler Birliği ne
 - S.S. Armatörler Taşıma ve İşletme Koop.
 - Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği
 - KOGAD
 - KOSDER
 - TÜRKLİM
 - UTİKAD
 - Gemi Tedarikçileri Derneği
 - Gemi Brokerleri Derneği
 - İMEAK DTO Şubeleri ve Temsilcilikleri
- 29, 32, 33, 36, 40, 41, 42, 43 No'lu Meslek Komiteleri Başkan ve Üyeleri

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BPB21M>

Bilgi için: Mehmet Can GÜRBÜZ **Telefon:** **E-Posta:** mehmet.gurbuz@denizticaretodasi.org.tr

Meclis-i Mebusan Caddesi No: 22 34427 Fındıklı - Beyoğlu - İstanbul Türkiye

Tel : +90 (212) 252 01 30 **Faks:** +90 (212) 293 79 35

Web: www.denizticaretodasi.org.tr **E-mail:** iletisim@denizticaretodasi.org.tr **KeP:** imeakdto@hs01.kep.tr.

Odamızda
ISO 9001:2015
Kalite Yönetim
Sistemi
uygulanmaktadır.

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
FİNANSAL PİYASALAR ve KAMBYO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 86766257-252.01[252.01]-E.4789

02.01.2020

Konu : Döviz Kredileri

DENİZ TİCARET ODASI
Meclis-i Mebusan Cad. No: 22 Beyoğlu-İstanbul

- İlgi : a) 03.05.2018 tarihli ve 1719 sayılı yazınız.
b) Mülga Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü'nü muhatap 06.07.2019 tarihli ve 2677 sayılı yazınız.
c) 18.12.2019 tarihli ve 6956 sayılı yazınız.

İlgi (a) ve İlgi (b)'de kayıtlı yazılarınızda; gemi acentelik hizmetleri (kabotaj seferi yapan gemilere verilen gemi acentelik hizmetlerinden hariç olmak üzere), gemilere verilen gümrüksüz satış hizmetleri ve yabancı bayraklı gemilere verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinden elde edilen kazançların döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında değerlendirilerek Sermaye Hareketleri Genelgesi'ne eklenmesi talep edilmektedir.

Bilindiği üzere; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 2 Mayıs 2018 tarihli Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında "Bu Genelge kapsamında döviz geliri olarak kabul edilen ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet gelirleri; 2017/4 sayılı Tebliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan işlemlerden elde edilen gelirler ile yurt dışı yerleşiklerden tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla Bakanlıkça uygun görülen diğer ticari faaliyetlerden elde edilen gelirlerdir." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede; Bakanlığımıza konuya ilişkin olarak iletilen muhtelif talepler değerlendirilerek, Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin 15 inci maddesinin sekizinci fıkrasına (b) bendi olarak "Türkiye'de yerleşik kişilerin yabancı bayraklı gemilere (yabancı ülke kanunları uyarınca kurulan, tüzel kişiliğe sahip kuruluş, kurum, dernek ve vakıflara ait ve yönetim organını oluşturan kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olan yabancı bayraklı gemiler ve yabancı ticaret şirketlerine ait ve şirketi yönetmeye yetkili olanların çoğunluğu Türk vatandaşı olan ve şirket sözleşmesine göre oy çoğunluğu Türk ortaklarda bulunan, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde ayrıca payların çoğunluğu nama yazılı ve bir yabancıya devri şirket yönetim kurulunun iznine bağlı bulunan yabancı bayraklı gemiler dışında kalan) verilen gemi acentelik hizmetlerinden (kabotaj seferi yapan gemilere verilen gemi acentelik hizmetlerinden hariç olmak üzere), gümrüksüz satış hizmetlerinden ve kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ile bu gemilere yapılan gümrüksüz satış mağazası satışlarından elde edilen gelirler" ifadesi eklenmiştir. Ayrıca anılan maddeye onuncu fıkra olarak "Sekizinci fıkranın (b) bendi kapsamında döviz geliri beyan edilirken; 16 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan belgeler ile birlikte, hizmet verilen ya da gümrüksüz satış mağazası satışı yapılan gemilerin yabancı bayraklı olduklarını ve ortaklık yapılarını tevsik eden gemi sahibi tüzel kişiliklerin sahiplik durumunu gösteren gemi sicil tasdiknamesi (registry) ve

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

Evrak Doğrulama Kodu : AUOMS AOLZSJERIEDTOVB Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, İnönü Bulvarı, No:36 06510, Emek,
Telefon No: +90 (312) 204 6337 Faks:+90 (312) 204 7354
e-posta: bilgiedinme@hazine.gov.tr internet adresi: www.hazine.gov.tr KEP
adres: hazine@hs01.kep.tr

Bilgi için: Sena İŞİK
Hazine Uzmanı

ortaklık yapılarını gösterir ticaret sicil belgesi veya buna eşdeğer nitelikteki bir belge bankalara ve finansal kuruluşlara ibraz edilir." hükmü dercedilmiştir.

Bu kapsamda; mezkur Genelge'nin 15 inci maddesinin sekizinci fıkrasının (b) bendinde yer alan gelirlerin, aynı maddenin onuncu fıkrasında belirtilen şekilde tevsik edilmesi halinde Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'ın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında gerçekleştirilecek döviz kredisi kullanımlarında döviz geliri olarak kabul edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan; söz konusu hizmet ve satışların döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet olarak kabul edilmesi hususu Ticaret Bakanlığı görev ve faaliyet alanına girmekte olup, bu konuya ilişkin olarak Bakanlığımızca yapılacak herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

İlgi (c)'de kayıtlı yazınız konusu talebe ilişkin değerlendirme süreci ise devam etmekte olup, konu hakkında tarafınıza ayrıca bilgi verilecektir.

Bilgileri ile gereğini rica ederim.

 e-izmalıdır
Murat ZAMAN
Bakan a.
Genel Müdür V.

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

Evrak Doğrulama Kodu : AUOMSAOLZSJERIEDTOVB Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, İnönü Bulvarı, No:36 06510, Emek,
Telefon No: +90 (312) 204 6337 Faks:+90 (312) 204 7354
e-posta: bilgiedinme@hazine.gov.tr internet adresi: www.hazine.gov.tr KEP
adres: hazine@hs01.kep.tr

Bilgi için: Sena IŞIK
Hazine Uzmanı

T.C. Merkez Bankası Sermaye Hareketleri Genelgesi

Döviz gelirlerinin kapsamı

MADDE 15 – (1) 32 sayılı Kararın 2 nci maddesinin (y) bendi uyarınca ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirler firmanın döviz gelirleri olarak kabul edilir.

(2) Bu Genelge kapsamında döviz geliri olarak kabul edilen ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyet gelirleri; 2017/4 sayılı Tebliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan işlemlerden elde edilen gelirler ile yurt dışı yerleşiklerden tahsil edildiğinin tevsiki kaydıyla Bakanlıkça uygun görülen diğer ticari faaliyetlerden elde edilen gelirlerdir.

(3) 2017/4 sayılı Tebliğ kapsamında yer alan ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirler hariç olmak üzere yurt içinde yerleşiklerden elde edilen dövizler bu Genelge kapsamında döviz geliri olarak kabul edilmez.

(4) Aracı ihracatçı, acente, yurt dışında yerleşik firma temsilciliği gibi üçüncü bir firma aracılığıyla gerçekleştirilen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin gelirler ile ihraç kayıtlı satış yapan firmaların yaptıkları satışlara ilişkin gelirler;

a) İhracatı gerçekleştiren firmanın yazılı muvafakatının,

b) İlgili gümrük beyannamesinin veya SMMM/YMM onaylı faturanın bir örneğinin,

c) İhracatçıya yapılan satışa ilişkin SMMM/YMM onaylı faturanın ya da e-faturanın bir örneğinin firmalarca SMMM/YMM'ye 10 ibrazı kaydıyla ve bu faturadaki tutarı aşmamak üzere ilgili firmaların döviz geliri olarak kabul edilebilir.

(5) Serbest bölgelere yapılan ihracat ve transit ticaretten elde edilen gelirler, serbest bölgeye satılan malın buradan üçüncü bir ülkeye satıldığına tevsiki kaydıyla, döviz geliri olarak kabul edilir.

(6) Serbest bölgede faaliyette bulunan firmaların tesislerinde makine/teçhizat, demirbaşaya kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılmak üzere serbest bölgeye satılan mallar, serbest bölge müdürlüklerince onaylı Serbest Bölge İşlem Formu, Ön Statü Belgesi ve Gümrük Beyannamesine ek olarak serbest bölge gümrük müdürlüğü ile serbest bölge müdürlüğünün ortaklaşa düzenlediği tutanağın ibraz edilmesi kaydıyla, döviz geliri olarak kabul edilir.

(7) Yurt dışında yerleşiklerden elde edilen Türk lirası cinsi ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin gelirler ile Bakanlıkça uygun görülen diğer ticari faaliyetlerden elde edilen gelirler döviz gelirlerine dâhil edilir.

(8) Yurt dışında yerleşiklerden aşağıda belirtilen ticari faaliyetler kapsamında elde edilen gelirlerin döviz geliri olarak kabul edilmesi Bakanlıkça uygun görülmüştür.

a) Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının dışarıda yerleşiklere gerçekleştirdiği konut satışlarından elde edilen gelirler.

b) Türkiye'de yerleşik kişilerin yabancı bayraklı gemilere (yabancı ülke kanunları uyarınca kurulan, tüzel kişiliğe sahip kuruluş, kurum, dernek ve vakıflara ait ve yönetim organını oluşturan kişilerin çoğunluğu Türk vatandaşı olan yabancı bayraklı gemiler ve yabancı ticaret şirketlerine ait ve şirketi yönetmeye yetkili olanların çoğunluğu Türk vatandaşı olan ve şirket sözleşmesine göre oy çoğunluğu Türk ortaklarda bulunan, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde ayrıca payların çoğunluğu nama yazılı ve bir yabancıya devri şirket yönetim kurulunun iznine bağlı bulunan yabancı bayraklı gemiler dışında kalan) verilen gemi acentelik hizmetlerinden (kabotaj seferi yapan gemilere

verilen gemi acentelik hizmetlerinden hariç olmak üzere), gümrüksüz satış hizmetlerinden ve kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ile bu gemilere yapılan gümrüksüz satış mağazası satışlarından elde edilen gelirler.

(9) Gerçek kişi tacirlerin daha sonra sermaye şirketi kurarak tüzel kişilik oluşturmaları halinde Genelge'de yer alan hükümlere aykırı olmamak kaydıyla sermaye şirketinin önceden gerçek kişi olan ortakları sermaye şirketindeki ortaklık payları oranında geçmişe dönük olarak döviz geliri beyan edebilirler.

(10) Sekizinci fıkranın (b) bendi kapsamında döviz geliri beyan edilirken; 16 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan belgeler ile birlikte, hizmet verilen ya da gümrüksüz satış mağazası satışı yapılan gemilerin yabancı bayraklı olduklarını ve ortaklık yapılarını tevsik eden gemi sahibi tüzel kişiliklerin sahiplik durumunu gösteren gemi sicil tasdiknamesi (registry) ve ortaklık yapılarını gösterir ticaret sicil belgesi veya buna eşdeğer nitelikteki bir belge bankalara ve finansal kuruluşlara ibraz edilir.

Döviz gelirlerinin beyanı

MADDE 16 – (1) Son üç mali yılın döviz gelirleri; son üç yıla ait konsolide olmayan finansal tablolar esas alınarak SMMM veya YMM tarafından hazırlanan ve onaylanan Döviz Gelirleri Beyan Formları (Ek: 2) ile birlikte bu formlarda işlenen tutarların döviz gelirleri kapsamı ile uyumlu olduğunun tespitini ve bu durumun tespitine dayanak oluşturan belgeler hakkında bilgileri içeren raporların 16 bankalara ve finansal kuruluşlara ibrazı ile belgelenir.

(2) Döviz geliri beyanları, aynı grup veya holding bünyesinde bulunan firmalar da dâhil olmak üzere, firma bazında yapılır.

(3) SMMM'ler ve YMM'ler tablolarda yer alan döviz gelirlerinin 15 inci maddede düzenlenen döviz geliri kapsamıyla uyumunu kontrol etmekle yükümlüdür.

(4) İhracatçı firmanın bu Genelgenin 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen yazılı muvafakatında; imalatçı ve hizmet sağlayıcı firmanın döviz gelirlerine sayılmasına onay verilen tutar ile söz konusu tutarın kendi döviz gelirlerine sayılmasından feragat edildiğine ilişkin bir beyan yer alır.

(5) Firma döviz gelirlerine ilişkin hatalı beyanda bulunulduğunun sonradan tespiti durumunda, tespiti yapan banka veya finansal kuruluş tarafından firmadan döviz geliri beyanının düzeltilmesi istenir. Düzeltilen döviz geliri Risk Merkezine bildirilir ve firmanın mevcut döviz kredilerinin bu Genelgenin 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına uygunluğu yeniden kontrol edilir. Anılan maddeye uygunsuz kredi kullanımıyla ilgili olarak kullandırım yapan banka veya finansal kuruluşlara bildirimde bulunulur. Kredinin uygunsuzluğa yol açan kısmı için kullandırım yapanlarca bu Genelgenin 20 nci ve 39 uncu maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde işlem yapılır.

(6) Firmalar yıllık hesap dönemini takip eden yılın başından itibaren döviz geliri beyanlarını güncelleyebilir. Firmalarca güncellenmeyen döviz geliri beyanlarına her yıl dördüncü ayın son iş gününden itibaren bir önceki yıl dâhil edilir ve eski döviz geliri beyanlarının üçüncü yıla ait olan bölümü dikkate alınmaz.